

YETİŞKİN DÖNEMDE OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANISI: BİR OLGU SUNUMU

Gökçen Arık¹, Aybeniz Civan Kahve¹

¹Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara

Giriş: Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) erişkinlikte tanı konulması zor olan, yaşam boyu devam eden nörogelişimsel bir bozukluktur. Yetişkinlerde OSB teşhisini koymak, gelişimsel öykününün hatırlanmasındaki güçlükler, bireylerin sosyal iletişimde yaşadıkları zorluklarla başetmek için geliştirdikleri stratejiler ve OSB'nin diğer psikiyatrik durumlarla örtüşmesi nedeniyle güç olabilir. Burada, uzun süre Atipik psikoz ve Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) tanılarıyla antipsikotik tedavi altında takip edilen, ancak ayrıntılı değerlendirme sonrası OSB tanısı konulan bir erişkin olgu sunulmaktadır.

Yöntemler / Olgu Sunumu: 26 yaş erkek hasta, hareketlenmede artış, belediye meclis üyesi olmak için aniden işinden istifa etme, saldırgan davranışlar nedeniyle yakınları tarafından acil servise getirilmiş. Alınan anemnezinden geçmişte OKB tanısıyla takip edildiği risperidon, amisülprid, sülprid, aripiprazol, klomipramin, sertralin kullanımı olduğu öğrenildi. Hasta atipik psikoz ön tanısı ile servisimize yatırıldı. Ruhsal durum muayenesinde hasta huzursuz görünümdeydi, göz teması kısıtlı, mimik ve jestler belirgin olarak yoksundu. Konuşması yüksek ses tonunda, aprozodik ve monotondur. Duygudurum anksiyeteli, duygulanım kısıtlıydı. Düşünce akışı yer yer kesintili ve verbijerasyonlar mevcuttu; düşünce içeriği kısıtlıydı. Soyutlama becerisi kısmen bozuktur, algı muayenesinde patoloji saptanmadı. Yönelimi tamdı,

dikkat ve kısa süreli bellek hafif derecede bozulmuştu, içgörüsü kısmiydi. Yargılaması kısmen korunmuştu. Hastanın gelişimsel öyküsü derinleştirildiğinde, çocukluk döneminde belirli ilgi alanlarına yoğunlaşma, değişime direnç gösterme davranışlarının, sosyal durumlara uygun olmayan söylemlerinin mevcut olduğu, ergenlik döneminde akademik başarıda düşme, kendi kendine konuşma ve tik benzeri hareketlerinin başladığı öğrenildi.

Sonuçlar: Bu bilgiler doğrultusunda hastanın tanısı OSB olarak güncellendi. Hastadan sözel onam alınmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Güncel şizofreni tanımındaki temel belirti boyutları -sosyallikte ve işlevsellikte düşüklük, davranışta ve sözel iletişimde tuhafılık veya anlaşılabilirlik- bazı durumlarda OSB'nin görünümü olarak ortaya çıkabilir. Bu benzerlik, OSB'li bireylerin psikoz ile karıştırılmasına yol açabilir. Ayrıca OSB'de görülen kısıtlı ilgi alanları, tekrarlayan davranışlar, değişime direnç, aynılıkta ısrar OKB belirtileri ile benzerlik gösterir. Sonuç olarak, yetişkinlerde ayırıcı tanıda OSB sistematik olarak değerlendirilmelidir. OKB ve psikoz belirtilerini otizmden ayırt etmek, gereksiz farmakoterapi yükünü azaltmanın yanında optimum tedavi için kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Erişkin otizm spektrum bozukluğu, psikoz, obsesif kompulsif bozukluk, ayırıcı tanı